

INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ TAIKYMAS KTU JAUNŲJŲ KOMPIUTERININKŲ MOKYKLOJE

JOLANTA JOKŪBAITIENĖ

Baigusios mokyklą, ankstesniosios kartos išsijungdavo į gyvenimą, kuris apskritai keitėsi iš lėto. Dabartinei ir būsimoms mokinių kartoms reikia rengtis tam, kas jų laukia baigus mokyklą ir asmeniniame gyvenime, ir darbe. Todėl švietimo sistema turi atsižvelgti į naujausių technologijų laimėjimus ir jų tinkamą panaudojimą. Kompiuteris darosi neatskiriamas žmogaus palydovas už mokyklos ribų, darbe, namie ir laisvalaikiu. Jam tenka svarbus vaidmuo ir pačiame mokymo procese. Vis didėjanti kompiuterizacija augina kompiuterinio raštingumo poreikį. Tiek aukštąjį, tiek ir aukštesnįjį išsilavinimą turintys specialistai savo darbo įrankiu renka kompiuterį. Deja, šiandien galima teigti, kad daugumoj Lietuvos mokyklų informatikos mokymas neatitinka norimų reikalavimų, tiek dėl kompiuterių stokos, tiek dėl informatikos mokytojų kvalifikacijos stokos. Tik nedidelis procentas įstojučių į aukštąsias ir aukštesniąsias technikos mokyklas moka dirbti kompiuteriais. Ne visos Kauno mokyklos turi kompiuterines klases, o rajone padėtis dar blogesnė. Tokiu būdu, ir gambiausi vaikai negali siekti gilesnių informatikos, kompiuterinio raštingumo ir kitų žinių.

Atsižvelgiant į šią situaciją ir norint padėti Lietuvos jaunimui įgyti kvalifikuotą kompiuterinį paštingumą, 1995m. rudenį KTU Skaičiavimo Centre buvo įkurta Jaunųjų Kompiuterininkų mokykla (JKM). Svarbiausias jos tikslas – išmokyti moksleivius dirbti su personaliniu kompiuteriu ir parengti juos savarankiškam darbui bei studijoms aukštosiose ir aukštesniosiose mokyklose. Pirmaisiais metais joje mokėsi 160 jaunuolių, mokykla buvo dvimetė. Lankomumo stebėjimais, apklausos, pokalbiai su dėstytojais, moksleiviais ir jų tėvais leido spręsti, kad paaugliams moksleiviams labiau tinka intensyvesnis ir labiau koncentruotas mokymas. Nuo pernai metų Jaunųjų kompiuterininkų mokykla buvo reorganizuota į vienmetę.

Siekiant suteikti galimybę tobulėti gambiausiems moksleiviams stojimo metu buvo atliktas testavimas, kurio metu atsižvelgta į moksleivių loginį mąstymą bei bendrojo lavinimo žinias.

Į mokyklą susirinko moksleiviai ne tik iš Kauno miesto bei rajono, bet ir iš Raseinių, Kėdainių, Kaišiadorių, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Druskininkų, Panevėžio, Vilniaus, Telšių bei kitų Respublikos miestų ir miestelių. Tai tik dar kartą patvirtino tokio tipo mokyklos reikalingumą. JKM suteikia sąlygas gabiems moksleiviams, ypač besimokantiems mokyklose, neturinčiose kompiuterių klasių, pasiruošti baigiamajam informatikos egzaminui. Diagrama rodo, kad didžiausią dalį besimokančiųjų sudaro Kauno m. moksleiviai.

Jaunųjų kompiuterininkų mokyklos moksleiviai gali rinktis vieną iš keturių specializacijų:

- smulčiojo verslo organizavimas;
- biuro administravimas;
- programavimas;
- architektūra, statyba ir dizainas;

Diagrama rodo, kad didžiausia moksleivių dalis renka programavimo specialybę.

Nuo 1998m. rudens organizuojamos anglų kalbos ir kompiuterinių įgūdžių tobulinimo grupės, kuriose kompiuterių valdymo pagrindai dėstomi anglų kalba, o vaizdo, garso ir multimedia mokymo priemonės padeda greičiau įsisavinti šią užsienio kalbą. Sudarinėjant mokymo planus buvo pa bandyta kurti visai naują anglų kalbos mokymo metodiką, paremtą tuo, kad pagrindinė mokymo priemonė yra kompiuteris. Viena iš pagrindinių kompiuterinių mokymo priemonių – šiuolaikinės mokomosios programos. Turėdami anglų kalbos pagrindus ir įgiję kompiuterinio raštingumo pradmenis, moksleiviai be barjerų gali naudotis kita modernia kompiuterine technologija – Internet'u. Kita vertus, noras surasti vienokią ar kitokią informaciją Internet'e skatina gilinti kompiuterines žinias.

Moksleivių amžius kiekvienais metais vis jaunėja, į mokyklą stoja vis daugiau šeštokų ir septintokų, bet didžiąją dalį sudaro vienuoliktų klasių moksleiviai.

Žemesniųjų (šeštų-aštuntų) klasių moksleiviai mokosi pagal specialią programą, kuri remiasi LOLO dėstymo filosofija. Remiantis praėjusių metų patirtimi, šiais metais devintų klasių moksleiviai mokosi pagal naują programą. Pirmojo semestro metu jie mokosi bendrųjų kompiuterinių dalykų, o vėliau yra supažindinami su visomis JKM specializacijomis, kadangi nemaža dalis moksleivių, baigusiu parengiamąsias grupes, nori mokytis toliau.

Nesinori sakyti, kad berniukai yra gabesni, galbūt jie drąsesni, žingeidesni, todėl mūsų mokykloje jų yra daugiau negu mergaičių. Malonu, kad kiekvienais metais šis santykis keičiasi. Dauguma mergaičių renkasi biuro administravimo specialybę arba siekia tobulinti anglų kalbos įgūdžius.

Gyvenimo praktika ir moksliniai tyrimai rodo, kad klasės kolektyvas nepatenkina daugelio moksleivių (ypač gabiausių) bendravimo poreikių. Kyla daug aktualių klausimų: kur, kokiuose kolektyvuose paaugliai patenkina savo bendravimo poreikį, kokie tokių kolektyvų ar grupių veiklos tikslai, siekiai, interesai, poreikiai, elgesio normos. JKM moksleiviai ne tik įgyja žinių, bet taip pat turi galimybę bendrauti su panašių gabumų bei polinkių bendraamžiais.

Mokykla palaiko glaudžius ryšius su Kauno Technologijos Universiteto Distancinio Mokymo centru, organizuojančiu distancinį mokymą Kauno rajone. Moksleiviai naudojami mokomosiomis programomis iš vaizdajuosčių, kompaktinių diskų, specialiai įrengtoje klasėje stebi per palydovinę televiziją transliuojamas mokomąsias laidas, turi puikią galimybę susipažinti su naujausia distancinio mokymo technologija – videokonferencijomis.

Kiekvienai disciplinai kuriama nauja metodinė medžiaga. Ją ruošia Kauno Technologijos Universiteto, Vytauto Didžiojo Universiteto, Informatikos, Vadybos, Administravimo, Menų, Dizaino, Statybos ir Architektūros fakultetų, Dailės Akademijos, aukštesniosios technikos ir ekonomikos mokyklų dėstytojai.

Siekiant sužinoti mokymo proceso privalumus ir trūkumus kiekvienais metais absolventams pateikiamos anketos. Išanalizavus anketų rezultatus tobulinami dėstymo metodai, atrenkami populiariausi dėstytojai, papildoma metodinė medžiaga, keičiama dėstymo dalykų trukmė. Į mokymo planus stengiamasi įtraukti tik naujausias programas, naudoti naujausias technologijas. Naujos technologijos mokyme – tai papildoma galimybė, pagalba dėstytojams ugdant jaunąją kartą. Jos nepretenduoja pakeisti dėstytojo mokykloje, bet jas naudodamas jis gali praturtinti pamoką, sudominti abejingą ar paskatinti papildomam mokymuisi gabų moksleivį.

Tolimi ateities motyvai ateina į sąmonę vaikų, kurie nuo pat mažens jaučiasi lygiateisiški, vertingi ir dalyvauja suaugusiųjų žmonių gyvenime, būdami džiaugsmingo, kad ir sunkaus darbo atmosferoje.

Svarbu, kad vaikas ir žaisdamas, ir mokydamasis, ir dirbdamas jaustųsi esąs žmogus ir galėtų kiekvienąsyk žengti keturis žingsnius:

- įsisąmoninti save (ką jaučiu, ką ir kaip darau, ko vengiu, ką noriu toliau daryti);
- savarankiškai apsispręsti, ką ir kaip daryti toliau;
- išgyventi atsakomybę dėl savo pasirinkimo ir pasekmių;
- jaustis reikšmingu žmogumi, siekiančiu įprasminti save gyvenime.

Vis didėjantis stojančiųjų į JKM moksleivių skaičius rodo, kad jaunoji karta suvokia kompiuterinio raštingumo svarbą dabar ir ateityje.

Tinkamai elgdami ir mokydamiesi, gabūs mokiniai gali užaugti talentingais žmonėmis.

LITERATŪRA

1. G. Butkienė, A. Kepalaitė. Mokymas ie asmenybės brendimas. – Vilnius: Margi raštai, 1996.
2. D. Beresnevičienė. Nuolatinis mokymasis Lietuvoje. – Vilnius: VPI leidykla, 1995.
3. R. Viljamsas, R. Maklynas. Kompiuteriai mokykloje. – Kaunas: “Šviesa”, 1989.
4. KTU Skaičiavimo centro Kompiuterinio mokymo centro duomenys. - K.: KTU, 1997-1998.